

روان‌پوست پزشکی سالمندی
اختلال‌های روانی پوستی در سالمندان
(طب سالمندی، سالمندشناسی و مشکلات دوران سالمندی)

«این کتاب را به پروفیسور طاهر سعید هارون تقدیم می‌کنم، که اولین درس‌های پوست پزشکی را به من یاد داد. همچنین، این کتاب را به دو دختر زیبای خودم ماما و یسرا تقدیم می‌کنم که تشویقم کردند کار ویرایش این کتاب را بر عهده بگیرم.»

محمد جعفرانی

«این کتاب را به مادر و پدرم، رجینالدو و آپارسیدا فرانچا، تقدیم می‌کنم که من را در پیشرفت حرفه‌ای و شخصی ام تشویق و راهنمایی کرده‌اند.

«این کتاب را به خواهرهایم، نیسو و نیسی، و بقیه اعضای خانواده دوست داشتنی ام تقدیم می‌کنم. خیلی خوش شناسم که شماها را دارم. همچنین، این کتاب را به بیماران، اساتید، مریبان و دوستانم تقدیم می‌کنم، از شما به خاطر این که الهام بخش و حامی ام بوده‌اید، ممنونم.»

فهرست

۹	فهرست اختصارات
۱۳	پیشگفتار مترجمان
۱۵	پیشگفتار نویسندها
۱۹	مقدمه
۲۱	درباره ویراستاران
۲۳	بخش ۱. مبانی روان پوست پزشکی
۲۵	فصل ۱ ارتباط بین طب سالمندی، روان پزشکی و پوست پزشکی
	دکتر محمد جعفرانی و دکتر کاتلین فرانچا
۳۰	فصل ۲ رابطه پزشک- بیمار در روان پوست پزشکی سالمندی
	دکتر کاتلین فرانچا و مریم محمود
۳۵	فصل ۳ مدیریت دارویی در روان پوست پزشکی سالمندی
	اریک سورنسن، دکتر گایریله براؤن، دکتر مونا ملکوتی، دکتر جان کفر و دکتر جوسی هوارد
۵۰	فصل ۴ انواع روان درمانی برای مشکلات روان پزشکی اواخر زندگی
	دکتر رقیه شاما تارین و کیننا تارین
۶۶	بخش ۲. اختلال‌های روان پزشکی با علائم بیماری پوستی
۶۸	فصل ۵ اختلال بدشکلانگاری بدن در سالمندان
	دکتر لوسیا توماس- آراگونز، دکتر سرواندو مارون
۸۲	فصل ۶ اختلال‌های مو در سالمندان
	دکتر آنا اسکروک، دکتر لیدیا رومنیسکا و دکتر مالگورژاتا اوکشیوسکا
۹۹	فصل ۷ اختلال‌های ناخن در جمعیت سالمند
	دکتر آدام رایش و دکتر جاسک سی. شپیتو فسکی
۱۱۱	فصل ۸ اختلال وسوس افسوس فکری عملی در سالمندان
	دکتر تاللا کستن باوم
۱۳۰	بخش ۳. اختلال‌های روانی فیزیولوژیک
۱۳۲	فصل ۹ اختلال ویتیلیگو
	دکتر تانیا نالی روچا و دکتر رافائل هنریکه روچا

۱۴۵	درماتیت آتوپیک در سالمندان: رویکردی رفتاری.....دکتر کریستنوفر بریجت و دکتر پیتر نورن	فصل ۱۰
۱۵۳	روزاسه و رینوفیما .....شاپایی پتل و دکتر جانته کری	فصل ۱۱
۱۷۱	هایپرھیدروز .....تولسی پتل، شاپایی پتل و دکتر کاتلین فرانچا	فصل ۱۲
۱۸۲	درماتیت سبورهای در روان پوست پزشکی سالمندی .....شاپایی پتل، تولسی پتل و دکتر کاتلین فرانچا	فصل ۱۳
۱۹۸	کهیر و سالمندی.....دکتر ایلکنور آلتونای و دکتر سیبل مرجان	فصل ۱۴
۲۲۴	پسوریازیس: بار روانی و پیامدهای آن بر کیفیت زندگی.....دکتر سوزانا کویمبرا، دکتر آلیس سانتوس- سیلوا و امریکو فیگویردو	فصل ۱۵
۲۴۰	بخش ۴. سایر موارد	
۲۴۲	سرطان شناسی - روان پوست پزشکی: سلطان های پوست در سالمندان.....دکتر کاتلین فرانچا و دکتر کیوان نوری	فصل ۱۶
۲۵۰	عارض روان پوست پزشکی شیمی درمانی .....دکتر کاتلین فرانچا	فصل ۱۷
۲۶۰	بیماری های سیستمیک با بروز روانی پوستی در سالمندان.....دکتر زبیا حسن حافظ	فصل ۱۸
۲۸۷	پوست پزشکی زیبایی در سالمندان .....دکتر ماریا هانا لسکویوز ساندوال	فصل ۱۹
۲۹۹	نشانگان حسی پوستی: اختلال حسی پوستی مزمن.....او وانگ، دکتر جان کو و دکتر محمد جعفرانی	فصل ۲۰
۳۰۶	عفونت های پوستی در سالمندان.....دکتر رقیه شاما تارین و کینزا تارین	فصل ۲۱
۳۲۷	اخلاق زیستی، مسائل اخلاقی و جنبه های پزشکی قانونی در روان پوست پزشکی سالمندی ... رحیبان الدو دی فرانچا، آپارسیدا پورتو فرانچا و دکتر کاتلین فرانچا	فصل ۲۲
۳۳۶	واژه نامه توصیفی.....واژه نامه انگلیسی به فارسی.....واژه نامه فارسی به انگلیسی	
۳۴۶		
۳۴۹		

فهرست اختصارات

Enzyme inhibitors Angiotensin-converting (ACE): بازدارنده آنزیم مبدل آنژیوتانسین

activities of daily living (ADL): فعالیت‌های روزمره زندگی

Androgenetic alopecia (AGA): آلوپسی آندروژنیک

Amyotrophic lateral sclerosis (ALS): اسکلروز جانبی آمیوتروفیک

Adenosine Tri Phosphate (ATP): آدنوزین تری فسفات

Acute urticarial (AU): کهیر حاد

Basic and Specific Classification (BASP): طبقه‌بندی کلی و اختصاصی

Basal cell carcinoma (BCC): کارسینوم سلول بازال

Body Dysmorphic Disorder (BDD): اختلال بدشکل انگاری بدن

Behavioral therapy (BT): رفتاردرمانی

Chemotherapy-induced Alopecia Distress Scale (CADS): مقیاس پریشانی آلوپسی ناشی از

شیمی درمانی

Confusion Assessment Method (CAM): روش ارزیابی گم‌گشتنگی

Community acquired methicillin-resistant Staphylococcus aureus (CA-MRSA): استافیلوکوکوس

اورئوس اکتسابی از جامعه

Childhood Acute Neuropsychiatric Symptoms (CANS): علائم حاد عصبی روانی کودکان

Complete Blood Count (CBC): شمارش کامل گلبول‌های خون

Cutaneous Body Image (CBI): تن‌انگاره پوستی

Cognitive Behavior Therapy (CBT): درمان شناختی رفتاری

Calcitonin gene related peptide (CGRP): پپتید مرتبط با ژن کلسیتونین

Congestive heart failure (CHF): تارسایی احتقانی قلب

Confidence interval (CI): فاصله اطمینان

Complete Metabolic Panel (CMP): پانل متابولیسمی جامع

- : سیستم عصبی مرکزی Central nervous system (CNS)
- : بیماری انسداد ریوی مزمن Chronic obstructive pulmonary disease (COPD)
- : عامل آزادکننده کورتیکوتروپین Corticotropin-releasing factor (CRF)
- : شناخت درمانی Cognitive therapy (CT)
- : کهیر مزمن Chronic urticarial (CU)
- : حوادث عروق مغزی Cerebrovascular accidents (CVA)
- : آنزیم سیتوکروم پی Cytochrome P (CYP)
- : رفتاردرمانی دیالکتیکی Dialectical Behavioral Therapy (DBT)
- : دهیدروپاپیاندروسترون سولفات Dehydroepiandrosterone Sulfate (DHEAS)
- : حمله هذیانی Delusional Infestation (DI)
- : شاخص کیفیت زندگی پوستی Dermatology Life Quality Index (DLQI)
- : دیابت ملیتوس Diabetes mellitus (DM)
- : مقیاس کیفیت زندگی پوستی Dermatology Quality of Life Scale (DQOLS)
- : Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 5th Edition: DSM-V
- راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی
- : انجمن آلرژی و European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI)
- ایمن‌شناسی بالینی اروپا
- : الکتروشوک درمانی Electroconvulsive therapy (ECT)
- : انجمن پوست‌پژوهشکی اروپا European Dermatology Forum (EDF)
- : نوار عصب و عضله Electromyography (EMG)
- : متخصص گوش و حلق و بینی ENT (Ear Nose Throat Specialist)
- : علائم خارج هرمی Extrapyramidal symptoms (EPS)
- : روزاسه اریتما تو تلانژکاتاتیک Erythematotelangiectatic Rosacea (ERT)
- : سازمان غذا و داروی آمریکا Food and Drug Administration (FADS)
- : آلوپسی فیبروز پیشانی Frontal fibrosing alopecia (FFA)
- : آزمایش جذب پادتن تریونمال Fluorescent treponemal antibody absorption (FTA-ABS)
- فلوئورسنست
- : گاما-آمینوبوتیریک اسید Gamma-aminobutyric Acid (GABA)
- : اختلال اضطراب فراگیر Generalized Anxiety Disorder (GAD)
- : شبکه جامع آلرژی و آسم در اروپا Global Allergy and Asthma European Network (GALEN)

- دستگاه گوارش: Gastrointestinal (GI)
- G: گیرنده‌های جفت‌شونده با پروتئین جی
- گروه درمانی: Group Therapy (GT)
- کیفیت زندگی مرتبط با سلامت: Health-Related Quality Of Life (HRQoL)
- درمان شناختی رفتاری مبتنی بر اینترنت: Internet based CBT (ICBT)
- نور شدید ضربان دار: The Intense Pulsed Light (IPL)
- درمان تنظیم ریتم اجتماعی و بین‌فردي: Interpersonal and Social Rhythm Therapy (IPSRT)
- درمان بین‌فردي: Interpersonal Therapy (IPT)
- خطر آزمایشگاهی برای فاسیت: Laboratory Risk Indicator for Necrotizing Fasciitis (LRIFEC)
- نکروزدهنده: نکروزدهنده
- لیکن سیمپلکس مزمن: lichen simplex chronicus (LSC)
- ارزیابی کلی پزشک - نظام لاتیس: Lattice System Physician's Global Assessment (LSPGA)
- زگیل آبکی: Molluscum contagiosum (MC)
- مقیاس ارزیابی دلیریوم یادبود: Memorial Delirium Assessment Scale (MDAS)
- سیستم عصبی - ایمنی - پوستی: Neuro-Immuno-Cutaneous System (NICS)
- نشانگان نوروپاتیک بدخیم: Neuroleptic malignant syndrome (NMS)
- بنیاد ملی پسوریازیس: National Psoriasis Foundation (NPF)
- کمیته انجمن ملی تخصصی روزاسه: National Rosacea Society Expert Committee (NRSEC)
- داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی: Nonsteroidal Anti-Inflammatory Drugs (NSAIDs)
- اختلال وسواس فکری عملی: Obsessive-compulsive disorder (OCD)
- وسواس فکری عملی و اختلال های: Obsessive-Compulsive and Related Disorders (OCRDs)
- مرتبط
- نسبت احتمال: Odd Ratio (OR)
- Pediatric Autoimmune Neuropsychiatric Disorders Associated with Streptococcal infections: اختلال عصب‌روان‌پزشکی خود ایمن کودکی همراه با عفونت‌های (PANADIS)
- استرپتوکوکی
- pediatric acute-onset neuropsychiatric syndrome (PANS): نشانگان حاد عصبی روان‌پزشکی
- کودکان
- Psoriasis Area and Severity Index (PASI): شاخص ناحیه و شدت پسوریازیس
- Pperoxidase Schiff (PAS): اسید پریویدیک شیف
- Possitron Emission Tomography (PET): تصویربرداری توموگرافی با نشر پوزیترون

- : ارزیابی کلی پزشک Physician's Global Assessment (PGA)
- : درد عصبی پس از زونا Postherpetic Neuralgia (PHN)
- : اختلال ملاج پیش از قاعدگی Premenstrual Dysphoric Disorder (PMDD)
- : روزاسه پاپولوپوسچولار Papulopustular Rosacea (PPR)
- : حل مسئله Problem Solving (PS)
- : پرسشنامه علائم پسوریازیس Psoriasis Symptom Inventory (PSI)
- : درمان حل مسئله مدار Problem Solving Therapy (PST)
- : اختلال استرس پس از سانحه Post Traumatic Stress Disorder (PTSD)
- : پسورالن همراه با پرتو فرابنفش (پووا درمانی) Psoralen Ultraviolet A (PUVA)
- : آزمایش رازین سریع پلاسمای Rapid Plasma Reagin (RPR)
- : سرطان سلول سنگفرشی Squamous Cell Carcinoma (SCC)
- : عامل سلول بنیادی Stem Cell Factor (SCF)
- : درماتیت سبورهای Seborrheic Dermatitis (SD)
- : درمان ریتم اجتماعی Social Rhythm Therapy (SRT)
- : بازدارنده‌های انتخابی باز جذب سروتونین Selective Serotonin Reuptake Inhibitors (SSRIs)
- : روان‌درمانی حمایتی Supportive Psychotherapy (ST)
- : حمله ایسکمی گذرنا TIA
- : پتانسیل گیرنده گذرنا Transient Receptor Potential (TRP)
- : هورمون تحریک‌کننده تیروئید Thyroid-stimulating hormone (TSH)
- : پپتید واژواکتیو روده‌ای Vasoactive intestinal peptide (VIP)
- : ویروس واریسلا زوستر Varicella zoster virus (VZV)
- : گلبول‌های سفید خون White Blood Cells (WBCs)
- : سازمان جهانی بهداشت World Health Organization (WHO)

پیشگفتار مترجمان

روند رو به رشد سالمندی در ایران و فقدان منابع کافی در حوزه روان پوست پزشکی انگیزه مترجمان برای ترجمه کتاب حاضر بود. در این کتاب مهمترین مباحث روانی اجتماعی در سالمندان مبتلا به بیماری‌های پوستی مطرح شده است. کتاب توجه ویژه‌ای به مباحث داروشناسی روانی و مدیریت دارویی در حوزه بیماری‌های پوستی دارد و به طور دقیق و جامع فرایند داروشناسی روانی را در این حوزه تشریح کرده است. رابطه پزشک بیمار در دوران سالمندی با توجه به اختلال‌های پوستی و پیامدهای روانی آن از دیگر موارد مهم مطرح شده در کتاب حاضر است. کتاب اختلال‌های روان‌پزشکی با علائم پوستی و اختلال‌های روانی فیزیولوژیکی مهم دوران سالمندی را به تفصیل بررسی کرده است. تعامل ذهن-بدن و تأثیراتی که بیماری‌های پوستی بر کیفیت زندگی و سلامت روانی بیماران سالمند دارند و پیامدهای اختلال‌های روان‌پزشکی بر تشخیص، سیر و درمان بیماری‌های پوستی و کیفیت زندگی بیماران سالمند مبتلا به بیماری‌های پوستی نیز به خوبی تشریح شده است. همچنین، در این کتاب ابزارهای عمومی و اختصاصی توصیف شده‌اند که برای ارزیابی کیفیت زندگی و وضعیت روان‌شناختی افراد مبتلا به بیماری‌های پوستی سودمند هستند. کتاب درنهایت به اصول اخلاقی و اخلاقی زیستی در کار با سالمندان مبتلا به بیماری‌های پوستی نیز پرداخته است.

هر یک از فصول این کتاب توسط متخصصان آن حوزه تألیف شده است. کتاب دارای بیست و دو فصل و چهار بخش است: مبانی روان پوست پزشکی (فصل ۱ تا ۴)؛ اختلال‌های روان‌پزشکی با علائم بیماری پوستی (فصل ۵ تا ۸)؛ اختلال‌های روانی فیزیولوژیکی (فصل ۹ تا ۱۵)؛ و سایر موارد (فصل ۱۶ تا ۲۲).

کتاب روان‌پوست پزشکی سالمندی منبعی ارزشمند برای متخصصان حوزه روان‌پوست پزشکی، پوست پزشکی، روان‌شناسی سلامت، سالمند شناسی، طب سالمندی، پرستاری سالمندی و تخصص‌های مرتبط است. همچنین، کتاب حاضر را می‌توان به عنوان منبع اصلی یا کمکی برای دانشجویان رشته‌های پزشکی و یا دانشجویان سایر رشته‌ها که دروس مرتبط با سالمندی و پوست پزشکی دارند، مورد استفاده قرارداد. انتخاب معادل فارسی واژه‌ها و اصطلاحات کتاب حاضر با استفاده از متون معتبر پزشکی و روان‌شناسی انجام شده است. سعی کرده‌ایم ضمن رعایت امانت‌داری

متن کتاب را به گونه‌ای ترجمه کنیم که مخاطب آن را به خوبی درک کند و با آن ارتباط برقرار نماید. فهرست اختصارات، واژه‌نامه فارسی به انگلیسی و انگلیسی به فارسی و واژه‌نامه توصیفی و اطلس رنگی نیز برای کتاب تهیه شده است که به درک بهتر متن کمک می‌کند. بدون شک ترجمه این کتاب علی‌رغم تلاش زیاد مترجمان خالی از اشکال نیست و از صاحب‌نظران و متخصصان حوزه روان‌پوست پزشکی، پوست پزشکی و روان‌شناسی خواهشمندیم ما را با راهنمایی ارزنده خویش در ارائه ترجمه‌ای بهتر در چاپ‌های بعدی یاری رسانند. در پایان ترجمه، این اثر را به بیماران سالم‌مند مبتلا اختلال‌های پوستی، متخصصان حوزه پوست پزشکی و روان‌پوست پزشکی، روان‌شناسان سلامت و سایر متخصصان مرتبط تقدیم می‌کنیم. همچنین از انتشارات ارجمند به خاطر حمایت‌ها و دلگرمی‌هایی که در کلیه مراحل ترجمه و چاپ این اثر داشتند، سپاسگزاریم.

فردين مرادي منش

خدیجه باباخانی

پیشگفتار نویسندهان

پیشرفت‌های زیادی در چهار دهه اخیر قرن حاضر در زمینه روان پوست پزشکی صورت گرفته است، اما آمریکا طی سال‌های اخیر در این زمینه بسیار ضعیف عمل کرده است. جان استوکس از فیلادلفیا در مورد اهمیت عوامل روان‌شناختی در بیماری‌های پوستی کتاب مرجعی با عنوان «تأثیرات حالت‌های عاطفی و عصبی بر پوست» تدوین و کمک‌های زیادی به این حوزه کرد (استوکس، ۱۹۳۰؛ استوکس، ۱۹۳۲؛ استوکس ۱۹۳۵). کلودر در سال ۱۹۲۵ خاطرنشان کرد «از وجه روان‌شناختی بیماری‌های پوستی نباید غافل شد». همچنین، روک و ویلکینسون در سال ۱۹۷۹ گزارش کردند ۴۰ درصد از بیماران مراجعه‌کننده به بخش‌های پوست پزشکی دارای «مشکلات عاطفی» هستند، دو سال بعد در بررسی مدانسکی و هندر (۱۹۸۱) این میزان به ۸۰ درصد رسید. امروزه نیز درصدهای مشابهی گزارش می‌شود و این نشان می‌دهد بیماران مبتلا به بیماری‌های پوستی مزمن و مقاوم به درمان هنوز هم با مشکلات عاطفی به متخصصان مراجعه می‌کنند. بعضی از این بیماری‌ها مبنای روان‌شناختی و بعضی منشاء پوستی دارند اما تحت تأثیر عوامل روان‌شناختی هستند. بعضی از بیماری‌ها نیز از نظر ماهیت تأثیر منفی بر کیفیت زندگی مبتلایان دارند و این خود بهشدت بر وضعیت روانی بیماران تأثیر می‌گذارد (کوبلنتر، ۲۰۰۵). هیچ‌کدام از این سه موقعیت بالینی ارتباطی با سن ندارند؛ بنابراین، توجه به علائم بیماری در هر یک از این سه گروه بیماران سالم‌مند حائز اهمیت است. ما باید از اطلاعات مفیدی که به مدیریت این اختلال‌های پیچیده کمک می‌کنند، به طور مؤثر استفاده کنیم.

جامعه و سالم‌مندان معمولاً سالم‌مندی را نقطه ضعف تلقی می‌کنند، از این‌رو پژوهش‌ها در این زمینه رو به افزایش است و هزینه‌های زیادی صرف درمان‌ها و جراحی‌های زیبایی پوست می‌شود. هر چند امروزه مباحثت زیادی در مورد مسائل روان‌پوست پزشکی مطرح می‌شود، اما متأسفانه هنوز در سطح درمان توجه چندانی به روان‌پوست پزشکی نشده است. برای مثال در آمریکا کلینیک‌های اختصاصی کمی در زمینه روان‌پوست پزشکی بالینی وجود دارد؛ بنابراین کتاب‌هایی که به روان‌پوست پزشکی می‌پردازنند، ارزش بالینی زیادی برای متخصصان پوست دارند. سیمای بالینی بیماری‌های جسمی در سالم‌مندان، به خاطر عوامل روانی اجتماعی پیچیده‌تر می‌شود، با وجود این، تاکنون در متون پوست پزشکی سالم‌مندی کمتر به این عوامل توجه شده است.

مقالات مرتبط و تک نگاشته‌های جامع زیادی به زبان انگلیسی طی سال‌های بین جنگ جهانی دوم و دهه ۱۹۸۰ در مورد روان‌پوست پزشکی منتشر شد (ویتکور و راسل، ۱۹۵۳؛ اوبرمایر، ۱۹۵۵؛

ویتلارک، ۱۹۷۶؛ پانکونسی، ۱۹۸۴؛ کوبنتر، ۱۹۸۷). این نوشه‌ها به تعامل تنگاتنگ بین پوست و روان تأکید کرده‌اند. بیشتر این آثار به شناخت عمیق‌تر اهمیت پوست در زندگی عاطفی ما کمک کرده‌اند. پیش از این روان‌پرشکان و روان تحلیل‌گرانی که به مشاهده نوزادان و کودکان می‌پرداختند بر اهمیت پوست در زندگی عاطفی تأکید کرده بودند (اسپیتز، ۱۹۶۵). میوزف در سال ۱۹۶۴ و در کتاب «خارش و خاراندن: جنبه‌های روان‌پویشی پوست پزشکی» به جنبه‌های روان‌پویشی اهمیت پوست در زندگی عاطفی پرداخت.

پوست و روان هردو از یک لایه جنبی - اکتودرم - حاصل می‌شوند و لمس اولین حسی است که در ما شکل می‌گیرد و شاید مهم‌ترین حس از بین حواس باشد. ارتباط مهم و تنگاتنگی بین پوست و روان وجود دارد و این ارتباط در طول زندگی و تا زمان سالم‌مندی نیز ادامه دارد. تصور دیگران در مورد ظاهر ما، تصور خودمان در مورد ظاهرمان و پیچیدگی‌های حس لمس در احساس بهزیستی جسمی و عاطفی ما مؤثرند (میلارد و میلارد، ۲۰۱۰).

اطلاعات علمی مفیدی در دو یا سه دهه گذشته به دست آمده است که به درک ما از سطح سلولی تعامل‌های شیمیایی، عصبی، عصبی روانی و ایمن شناسی پوست و روان کمک می‌کند (ادر، ۲۰۰۷). این تعامل‌ها در بروز بالینی اختلال‌های روان پوست پزشکی نقش دارند. ابتدا تصور می‌شد پیشرفت‌های پزشکی به همه سؤال‌های ما در مورد پاتوفیزیولوژی بیماری‌های پوستی پاسخ می‌دهند، به همین دلیل در طی این سال‌ها مسائل روان‌شناختی به حاشیه رانده شد.

با وجود اطلاعات مهم و روزافزون علمی، هنوز هم تعداد زیادی از بیماران مبتلا به بیماری‌های روان پوست پزشکی مزمن و مقاوم به درمان به ما مراجعه می‌کنند. بسیاری از این بیماران در سال‌های پایانی زندگی‌شان هستند و برای انجام مداخله مؤثر بر روی این بیماران، بهره‌مندی از دانش و تجربه پوست پزشکی و روان‌پزشکی بسیار مهم است. یافته‌ها نشان می‌دهد در آمریکا به تدریج حضور چند متخصص در یک مرکز در حال تبدیل شدن به امری رایج است، وضعیتی که در تعدادی از کشورهای اروپایی برای چند دهه معمول بوده است. روان‌پزشک در روزهای معینی در یک کلینیک پوست پزشکی حضور می‌یابد یا یک کلینیک تخصصی تنها به درمان بیماران مبتلا به اختلال‌های روان پوست پزشکی می‌پردازد.

بیماری‌های مشکل‌ساز غالباً در جمعیت بیماران سالم‌مند دیده می‌شوند. کتاب حاضر علاوه بر این که به جنبه‌های شناخته‌شده اختلال‌های پوست پزشکی می‌پردازد، تمرکز ویژه‌ای بر روان پوست پزشکی سالم‌مندان دارد و از این نظر کمک شایانی به ما در درک بهتر مسائل روان‌شناختی سالم‌مندان مبتلا به بیماری‌های پوستی می‌کند. بررسی ملاک‌های تشخیصی روان‌پزشکی، استفاده مناسب از داروهای روان‌گردان و انواع روان‌درمانی‌های موجود، بسیار مهم است. شیوه‌های مدیریت مشکلات روانی اجتماعی شایع در بیماران سالم‌مند مبتلا به بیماری‌های پوستی در این کتاب بیان شده است. کتاب به

رابطه پزشک- بیمار می‌پردازد، رابطه‌ای که در فرهنگ کنونی که در آن سرعت یک ضرورت است، غالباً مورد غفلت قرار می‌گیرد. شناخت ارزش و اهمیت درمانی رابطه اعتمادآمیز با بیمار و شیوه‌های برقراری چنین رابطه‌ای بسیار مهم است.

بنابراین، به طور خلاصه کتاب حاضر به مسائل مهم مرتبط با اختلال‌های روان پوست پزشکی در جمعیت بیماران سالم‌مند می‌پردازد، گروهی که غالباً به آن‌ها توجه زیادی نمی‌شود. نویسنده‌گانی از کشورهای مختلف در این کتاب حضور دارند و این به آشنایی ما با دیدگاه‌های متخصصان کشورهایی که در آن‌ها روان پوست پزشکی تبدیل به بخشی جدایی‌ناپذیر از پزشکی شان شده کمک می‌کند.

دکتر کارولین اس. کوبلنزر

مقدمه

کتاب حاضر در روانپوست پزشکی منحصر به فرد است زیرا به طور ویژه به مدیریت مسائل روان پوست پزشکی سالماندان می‌پردازد. امروزه سالماندان بخش رو به رشد جمعیت در بسیاری از نقاط جهان از جمله آمریکا و ژاپن هستند. بیماران سالماند نیازهای ویژه‌ای در زمینه مسائل از جمله اختلال‌های همایند، انزوای اجتماعی و مشکلات عملی از جمله مشکل در جابجایی یا حتی فعالیت‌های اساسی زندگی روزمره دارند؛ بنابراین، کتابی که به مدیریت روانپوست پزشکی نگرانی‌ها و دیگر مسائل مهم از جمله شیمی درمانی، عوارض سرطان، تأثیر بیماری سیستمیک بر پوست، عوارض عفونی در سالماندان و مدیریت روانداروشناسی پردازد، بسیار مفید است. به علاوه، فراتر از جنبه‌های فنی ارائه مراقبت پزشکی، ملاحظات منحصر به فردی در مورد جمعیت سالماندان از جمله مسائل اخلاقی زیستی و پزشکی قانونی وجود دارد که متخصص بالینی برای بهبود رابطه پزشک بیمار باید از آن‌ها آگاهی داشته باشد. تا آنجایی که من اطلاع دارم، کتاب حاضر تنها کتابی است که به هر یک از این مسائل به صورت عمیق پرداخته است.

اکثر اختلال‌های پوستی - از جمله اختلال‌های مو و ناخن - پیامدهای منفی بر سلامت روانی و کیفیت زندگی بیماران دارند که در سالماندان توجه به این مسئله از اهمیت بیشتری برخوردار است. این اختلال‌ها نیز در این کتاب به خوبی مورد بحث قرار گرفته‌اند. بیماران سالماند بیش از هر گروه سنی یا نژادی دیگری ممکن است مبتلا به نشانگان حسی پوستی باشند که در دامنه‌ای از خارش مزمن مقاوم به درمان با سبب شناسی ناشناخته - که ممکن است تنها در نقاطی از جمله پوست سر مرکز باشد یا کل بدن را درگیر کند - تا توهم لمس حشره قرار دارد که ممکن است حتی با افکار هذیانی مرتبط باشد. این موارد نیز در این کتاب به تفصیل مورد بحث قرار گرفته است.

کتاب حاضر نه تنها در پاسخگویی به چالش‌های فزاینده جمعیت سالماند مناسب است، بلکه اطلاعات دقیقی به‌ویژه در زمینه مدیریت روانپوست پزشکی سالماندان در اختیار مخاطبین قرار می‌دهد. با توجه به این واقعیت غم‌انگیز که بیماران سالماند غالباً نادیده گرفته می‌شوند و در معرض خطر مراقبت کمتر از حد بهینه هستند که ممکن است حتی در حد غفلت باشد، من خواندن این کتاب را به همه متخصصان مراقبت سلامت توصیه می‌کنم تا بتوانیم بخشی از راه حل - و نه بخشی از مشکل - برای سالماندان مبتلا به اختلال‌های روانپوست پزشکی باشیم.

اریک سورنسون

دکتر جان کو

درباره ویراستاران

دکتر محمد جعفرانی

دکتر جعفرانی روان‌پزشک دارای مجوز بورد روان‌پزشکی است که در ساگیناو میشیگان فعالیت می‌کند. او مدیر کلینیک روان‌پوست‌پزشکی در مرکز خدمات روان‌پزشکی جعفرانی است. او همچنین استادیار مدعو روان‌پزشکی در دانشگاه ایالتی میشیگان و دانشگاه مرکزی میشیگان است. او دوره رزیدنسی روان‌پزشکی بزرگسالی را در مرکز پزشکی شهرستان هنپین در ایالت مینیاپولیس و دوره فلوشیپ روان‌پزشکی کودک و نوجوان را در دانشگاه واشنگتن واقع در شهر سیاتل گذرانده است. علاقه‌پژوهشی ویژه دکتر جعفرانی شامل وسوس پوست کنی، وسوس موکنی و دیگر اختلال‌های روانی پوستی است. همچنین دبیر اجرایی انجمن پزشکی روانی پوستی آمریکای شمالی و انجمن ملی اختلال‌های روانی پوستی است. آثار زیادی در زمینه موضوعات مختلف روان‌پوست‌پزشکی چاپ کرده است. ویراستار مشترک کتابی در مورد روان‌پوست-پزشکی کودکی است و فصول زیادی از بسیاری از کتاب‌های این حوزه را نوشته است. دکتر جعفرانی پژوهشگر، نویسنده، مدرس و سخنران در کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی در حوزه روان‌پوست‌پزشکی است.

دکتر کاتلین فرانچا

دکتر کاتلین فرانچا استادیار گروه پوست پزشکی و جراحی پوست در دانشکده پزشکی دانشگاه میامی میلر است. پیش از این وی دوره فلوشیپ پژوهش در جراحی و لیزر پوست را در همان دانشگاه گذرانده بود. وی همچنین فلوشیپ پزشکی زیبایی در گروه گوش و حلق و بینی و جراحی پلاستیک صورت از دانشکده پزشکی دانشگاه میامی میلر دارد. دکتر فرانچا مقاله‌های علمی متعددی دارد که در مجله‌های معبری چاپ شده‌اند. او نویسنده کتابی با عنوان پوست پزشکی و رابطه پزشک-بیمار و ویراستار کتاب رویکردهای درمانی جدید برای مدیریت آلوپسی است. او در کتاب‌های متعددی نویسنده فصول مربوط به پوست پزشکی بوده است. وی هم‌اکنون عضو کمیته اجرایی انجمان پزشکی روانی عصبی پوستی آمریکای شمالی است. دکتر فرانچا پژوهشگر، مدرس، نویسنده، داور و سخنران بسیاری از همایش‌های بین‌المللی پوست پزشکی و روان‌پوست پزشکی است.

بخش ۱. مبانی روانپردازی

ارتباط بین طب سالمندی، روان‌پزشکی و پوست‌پزشکی

دکتر محمد جعفرانی و دکتر کاتلین فرانچا

آگاهی از منشاء شکل‌گیری ذهن و پوست برای درک رابطه بین آنها ضروری است. جنبه انسان از رشد سلول‌های پیش‌ساز سیستم عصبی و لایه اولیه سلول‌های زاینده پوست بیرونی تشکیل می‌شود. سلول‌های تیغه عصبی با کمک سلول‌های رنگ‌دانه ساز، پوست را رنگ می‌کنند و با گره‌های عصبی موجب برقراری رابطه بین سیستم عصبی مرکزی و پیرامونی می‌شوند. سلول‌های لایه بیرونی پوست و بافت پوششی غده‌های صنوبری و هیپوفیز یک بافت سلولی پیش‌ساز مشترک می‌سازند که سلول‌های سطح بیرونی پوست را پوشش می‌دهند.

روان‌پوست‌پزشکی بر مبنای رابطه تحولی ذهن و پوست شکل‌گرفته است. روان‌پوست‌پزشکی بر تعامل بین روان یا ذهن انسان در کلیت آن و پوست - غلاف حامل روان - تأکید می‌کند. روان شامل جنبه‌های هشیار و ناهشیار می‌شود و هر یک از آنها در شکل‌گیری اختلال‌های پوستی نقش دارند. ارتباط پیچیده سیستم عصبی درون‌ریز و ایمنی و عدم تعادل هر یک از مؤلفه‌های سیستم عصبی - ایمنی - پوستی (NICS¹) منجر به شکل‌گیری بسیاری از اختلال‌های پوستی می‌شود (میزری، ۱۹۹۶). مشکلات روانی در بیش از ۳۰ درصد از بیماران دارای مشکلات پوستی دیده می‌شود (پیکاردی و همکاران، ۲۰۰۰).

کتاب حاضر مهم‌ترین اختلال‌های روانی پوستی سالمندان را توصیف می‌کند. سالمندان بهشت مستعد ابتلا به اختلال‌های روان‌پزشکی و بیماری‌های مزمن پوستی هستند. اختلال‌های روانی پوستی بر اثر عوامل مختلفی از جمله بیماری‌های سرکوب‌کننده ایمنی، بیماری‌های سبک زندگی و بیماری‌های مزمن (از جمله دیابت و روماتیسم مفصلی)، بیش‌صرفی دارو و اختلال در سازگاری اقتصادی و اجتماعی شکل می‌گیرند.

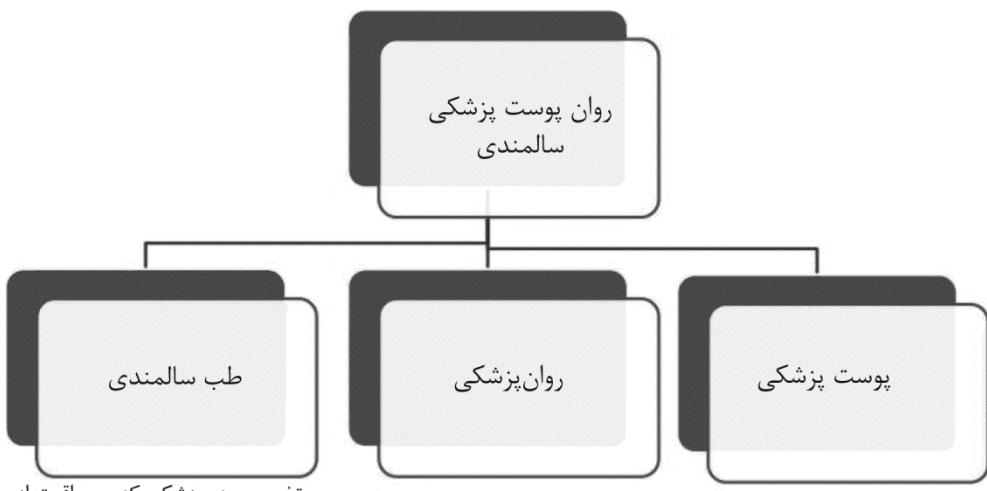
مهتمرين هدف روان‌پوست‌پزشکی افزایش تعامل بین حوزه‌های مراقبت‌های اولیه، طب سالمندی، پوست‌پزشکی و روان‌پزشکی است تا تشخیص، درمان و ارجاع (در صورت نیاز) بیمار به بهترین شکل ممکن انجام شود. امروزه جای خالی این تعامل و هم‌افزایی بهشت احساس می‌شود (جعفرانی و استوپ، ۲۰۱۰؛ جعفرانی، واندر و استوپ، ۲۰۱۰). نمودار ۱ و جدول ۱ را نگاه کنید.

1. Neuro-Immuno-Cutaneous System (NICS)

جدول ۱. طبقه‌بندی اختلال‌های روانی پوستی سالمندی

طبقه‌بندی	سن شروع
اختلال‌های روانی فیزیولوژیکی	
پسرویازیس	۲۰ تا ۳۰ سالگی و ۵۰ تا ۶۰ سالگی و بیشتر
درماتیت آتوپیک	کمتر از ۵ سالگی
هایپرهدیروز	۲۵ سالگی
کهیر	همه گروه‌های سنی
عفونت ویرسی تب‌خال	۱۴ تا ۴۹ سالگی
درماتیت سیوره‌ای	دو هفتگی، دوازدهماهگی و ۳۰ تا ۴۰ سالگی و بیشتر
آفت دهان	کمتر از ۳۰ سالگی
روزاسه	بالای ۳۰ سالگی
خارش	همه گروه‌های سنی
اختلال‌های روان‌پزشکی با علائم بیماری پوستی	
درماتیت خودساخته	۱۸ تا ۶۰ سالگی
هذیان آلدگی به جانداران مودی	بالای ۵۰ سالگی
وسواس	۹ تا ۱۳ سالگی
اختلال وسواس فکری عملی	نوجوانی در ۱۰ سالگی و بزرگ‌سالی در ۲۰ سالگی
ترس مرضی موقعیتی	۲۰ سالگی
پوست‌کنی روان رنجور	۳۰ تا ۴۵ سالگی
خارش روان زاد	۶۴ سالگی
اختلال‌های پوستی با علائم بیماری روان‌پزشکی	
آلپسی آره‌آتا	زیر ۳۰ سالگی
لکوپیس	بالای ۲۰ تا ۳۰ سالگی و بیشتر
پسرویازیس منتشر	۲۰ تا ۳۰ سالگی و ۵۰ تا ۶۰ سالگی و بیشتر
اگرمای مزمن	۲۰ سالگی
رینوفیما	۳۰ تا ۵۰ سالگی
سایر موارد	
تلخی دهان	۵۵ تا ۶۰ سالگی
درد و سوزش مهبلی	۲۵ سالگی
خارش مزمن پوست سر	۳۰ تا ۵۰ سالگی و بیشتر
شانگان روان زاد پورپورا	۱۴ سالگی، ۴۰ سالگی
بیماری روانی پوستی کاذب	۲۱ سالگی، ۶۸ سالگی

نکته: در میانگین سنی ارائه شده، سن بروز در جمعیت سالمند مستثنی نشده است.

تخصصی در پزشکی که بر مراقبت از سلامت افراد سالمند متمرکز است. طب سالمندی از طریق پیشگیری و درمان بیماری‌های دوران سالمندی به ارتقاء سلامت سالمدان می‌پردازد.

شاخه‌ای از پزشکی که به تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌های روانی می‌پردازد.

تخصصی در پزشکی که به تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌های پوست، مو و ناخن می‌پردازد

نمودار ۱. روانپوستپزشکی سالمندی: ارتباط بین پوستپزشکی، روانپزشکی و طب سالمندی.

جمعیت سالمند و روان پوست پزشکی سالمندی

متخصصان آمار معتقدند جمعیت سالمدان در آینده‌ای نزدیک بیشتر از قرن گذشته خواهد بود. طبق گزارش سازمان ملل متحد در مورد سالمندی جمعیت جهان، روند پیر شدن جمعیت تا حد زیادی اجتناب‌ناپذیر است. بیش از یک‌پنجم جمعیت جهان (حدود دو میلیارد نفر) تا سال ۲۰۵۰ سالمند خواهد بود (بخش جمعیتی وزارت اقتصاد و امور اجتماعی سازمان ملل متحد، ۲۰۰۲). امروزه روان پوست پزشکی سالمندی پیچیده‌تر از گذشته است و علت آن کاهش تدریجی توانایی‌های شناختی به دلیل کهولت سن، کاهش توانایی‌های جسمی برای انجام فعالیت‌های روزمره و سایر ناتوانی‌های سالمدان است. امروزه هماینده بیماری‌های مختلف در سالمدان، درمان‌های دارویی، برنامه‌های درمانی بیماری‌ها و نیز روابط پیچیده اجتماعی و مالی دوران سالمندی، متغیرهای متعددی را به رشتۀ چالش‌انگیز روان پوست پزشکی اضافه کرده است.

در صورتی که بیمار سالمند نتواند به شیوه‌های دیگر ناراحتی روانی خود را بیان کند، پوست وسیله‌ای برای این ناراحتی می‌شود. متخصصان بالینی باید به شیوه‌ای یکپارچه و کل‌نگر به ارزیابی، تشخیص و درمان مشکلات دوران سالمندی بپردازد. اختلال‌های روانی پوستی در سه دسته اختلال‌های روانی